

Udskriftsdato: tirsdag den 23. juni 2026

VEJ nr 10196 af 24/04/2015 (Historisk)

Vejledning til kommunerne om dispensation fra kravet om specialuddannelse til sundhedsplejerske

---

Ministerium: Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Journalnummer: Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse,
Sundhedsstyrelsen, j.nr. 1-1012-90/1

Senere ændringer til forskriften

VEJ nr 9023 af 10/01/2018

Vejledning til kommunerne om dispensation fra kravet om specialuddannelse til sundhedsplejerske

Omfang

Denne vejledning gælder både for sygeplejersker uden specialuddannelsen til sundhedsplejerske samt for sygeplejersker, som er under specialuddannelsen til sundhedsplejerske, og som ansættes til at udføre sundhedsplejerskeopgaver i en kommune.

Lovgrundlag

Det fremgår af sundhedsloven, LBK 1202 af 14/11/2014 og bekendtgørelse nr. 1344 af 03/12/2010 om forebyggende sundhedsydelser for børn og unge, at Sundhedsstyrelsen i særlige tilfælde kan godkende, at opgaver, der i loven er henlagt til en sundhedsplejerske, varetages af en sygeplejerske.

Danske sygeplejersker

Sundhedsstyrelsen har fastsat følgende betingelser for at give dispensation fra kravet om specialuddannelse til sundhedsplejerske for danske sygeplejersker:

1. Sygeplejersken skal opfylde betingelser beskrevet i bilag 1 for optagelse på Specialuddannelsen til sundhedsplejerske ved Professionshøjskolen Metropol og VIA University College Aarhus, bortset fra kravet om en skriftlig ansættelsesaftale med en kommune.
2. Tilladelse til ansættelse uden specialuddannelsen til sundhedsplejerske gives for højst 12 måneder.
3. Førstegangsbesøg og tilsyn med børn i særligt belastede situationer skal foretages af sundhedsplejersker. Der henvises til kapitel 6 i Vejledning om forebyggende sundhedsydelser for børn og unge, Sundhedsstyrelsen 2011.
4. Ind- og udskolingsundersøgelser kan kun foretages under supervision af sundhedsplejerske, der har gennemført efteruddannelse for sundhedsplejersker jf. vejledning nr. 9818 af 24/10/2008, eller som har erhvervet kompetencerne på specialuddannelse til sundhedsplejerske efter 1. januar 2012.
5. Den ledende sundhedsplejerske eller anden erfaren sundhedsplejerske (med minimum 2 års erfaring) yder sygeplejersken faglig støtte og vejledning i dispensationsperioden og følger i øvrigt dennes arbejde i fornødent omfang.

Ansøgning om dispensation

Sundhedsstyrelsen kan yde rådgivning til kommunen forud for indsendelse af ansøgning.

Ansøgning om dispensation indsendes af kommunen. Der anvendes ansøgningsskema, som findes på sundhedsstyrelsen.dk.

Navn og anciennitet på sygeplejerskens faglige vejleder i kommunen i dispensationsperioden oplyses i ansøgningen.

For sygeplejersker, som er under specialuddannelsen til sundhedsplejerske, skal medsendes brev fra skolen som bevis på aktiv tilknytning til skolen.

For sygeplejersker, som ikke er under specialuddannelsen til sundhedsplejerske, skal vedlægges dokumentation for, at adgangsbetingelserne er opfyldt, fx i form af kopier af breve fra ansættelsesmyndighed med oplysning om den pågældende sygeplejerskes funktioner og ansættelsesperiode i henhold til de kriterier, der er fastlagt for optagelse på sundhedsplejerskeuddannelsen.

Svar på ansøgningen kan normalt forventes indenfor 4 uger. Sundhedsstyrelsen orienterer ved svarbrev til den ansøgende kommune, pågældende sygeplejerske og Dansk Sygeplejeråd.

Andre med uddannelser, der ligner Specialuddannelse til sundhedsplejerske

Sygeplejersker med en videreuddannelse, som af ansøgeren vurderes at kunne sidestilles med den danske Specialuddannelse til sundhedsplejerske, kan ansøge om tilladelse til erhvervsudøvelse som sundhedsplejerske.

Den pågældende skal have dansk autorisation som sygeplejerske. Ansøgningen tilsendes Specialuddannelsesrådet for Specialuddannelsen til sundhedsplejerske, der vurderer ansøgerens uddannelse og kompetencer. Kun Specialuddannelsesrådet for Specialuddannelsen til sundhedsplejerske kan meddele tilladelse til virksomhedsudøvelse som sundhedsplejerske for andre med sundhedsplejerskelignende uddannelser.

Denne vejledning erstatter

Vejledning nr. 9620 af 20712/2012 til kommunerne om dispensation fra kravet om sundhedsplejerskeuddannelse.

Adgangsbetingelserne til Specialuddannelse til sundhedsplejerske

- Bestået dansk eller udenlandsk sygeplejerskeeksamen på bachelorniveau eller anden dansk eller udenlandsk sygeplejerskeeksamen samt et modul i en diplomuddannelse i videnskabsteori og metode eller tilsvarende.
- Dansk autorisation som sygeplejerske.
- Klinisk erfaring fra ansættelse som sygeplejerske svarende til minimum 2 års fuldtidsansættelse indenfor minimum to af følgende områder, heraf mindst et ansættelsesforløb af 8 måneders varighed:
  - Svangre- og barselspleje
  - Neonatologi
  - Pædiatri
  - Børne- og ungdomspsykiatri
  - Lægekonsultation
  - Hjemmesygepleje
- Skriftlig ansættelsesaftale med kommune (for Færøerne og Grønland gælder ansættelse under statslige myndigheder) omfattende systematiseret, superviseret og vejledt klinisk uddannelse af et samlet omfang på 6 måneder

Optagelse på Specialuddannelsen til sundhedsplejerske

Dispensationen giver ikke automatisk adgang til optagelse på Specialuddannelsen til sundhedsplejerske. Sygeplejersken, der har tilladelse til at arbejde på dispensation, ansøger på lige fod med alle andre om optagelse på uddannelse og skal ved ansøgning da også opfylde dette krav:

- Skriftlig ansættelsesaftale med kommune (for Færøerne og Grønland gælder ansættelse under statslige myndigheder) omfattende systematiseret, superviseret og vejledt klinisk uddannelse af et samlet omfang på 6 måneder.

Vejledning om optagelse på Specialuddannelsen til sundhedsplejerske

Vejledning ydes af Professionshøjskolen Metropol og VIA University College Aarhus, der desuden afholder informationsmøde om uddannelsen en gang årligt, indkalder og godkender ansøgere forud for ansættelsesforhold, der søges i kommunerne.

Dispensation for optagelse, såfremt adgangsbetingelser til Specialuddannelsen til sundhedsplejerske ikke kan opfyldes

Dispensation kan alene gives af Professionshøjskolen Metropol og VIA University College Aarhus. Specialuddannelsesrådet for Specialuddannelsen til sundhedsplejerske orienteres af uddannelsesinstitutionerne om givne dispensationer.

Sundhedsstyrelsen, den 24. april 2015

JETTE JUL BRUUN